



Ukraińsko-polski galicyjski słownik naftowy

Українсько-Польський галицький словник термінів, пов'язаних з нафтою

oprac. Vita Kushnirchuk, Dmytro Nikiforchuk | 31.03.2017 | cc-by-sa 3.0
 opracowano: Віта Кушнірук, Дмитро Нікіфорчук | 31.03.2017 | cc-by-sa 3.0

www.oc.mik.krakow.pl

Wybrane słowa związane z galicyjskim przemysłem naftowym (nazwy narzędzi pracy, urządzeń i zawodów):	Вибрані слова, пов'язані з нафтовою промисловістю (інструменти, обладнання та назви працівників цієї галузі):
<i>czerpać kipiączkę</i> wybierać olej skalny (ropę naftową) z zagłębienia ziemnego	<i>черпати кип'ячку</i> вибирати нафту з ями.
<i>destylacja</i> proces oczyszczania i obróbki ropy naftowej	<i>Дистиляція</i> первинне очищення нафти
<i>destylarnia</i> urządzenie do oczyszczania i obróbki surowej ropy naftowej	<i>дестиларня</i> цех первинного очищення та обробки неочищеної нафти.
<i>duczka</i> wąski próbny wykop w ziemi w poszukiwaniu ropy naftowej	<i>дучка</i> вузька пробна шахта для пошуку сирої нафти.

<p>gajc ognisko</p>	<p>гайц вогнище.</p>
<p>gorączka „czarnego złota” (ukr. lichomanka czornogo zolota) „gorączka naftowa” (ukr. lichomanka naftowa) gwaltowny i masowy ruch ludzi chcących się szybko wzbogacić do miejsc, w których odkryto złoża ropy naftowej</p>	<p>лихоманка „чорного золота” лихоманка „чорного золота”(нафти) Масовий рух людей до місць, де було знайдено поклади нафти, які хочуть швидко збагатитися на горючих корисних копалинах на території, де найдемо поклади нафти.</p>
<p>kopacz (ukr. jamar) górnik naftowy, który pracuje pod ziemią, w studni ropnej (patrz: ripnyk)</p>	<p>Ямар (Копач) шахтар, ріпник, що працює в ямі (див: ріпник).</p>
<p>kopanka umocniona (najczęściej drewnem i tojem) studnia, z której ręcznie czerpano ropę naftową; budowa kopanki była bardzo niebezpieczna – kopaczom groziło zasypanie przez osuwającą się ziemię oraz zatrucie gazami wydostającymi się ze złoża; najgłębsze kopanki miały ponad sześćdziesiąt metrów głębokości</p>	<p>копанка зміцнена(найчастіше деревом і жиром) студня, з якої власноруч черпано сиру нафту. Будова копанки була дуже небезпечною. Копачам загрожував зсув землі та отруєння газами, які утворювалися. Найглибші копанки були понад шістдесят метрів.</p>
<p>korbowy robotnik naftowy pracujący tylko na powierzchni ziemi, obsługujący korbę przy studni ropnej; za jej pomocą wyciągał na powierzchnię pozyskany urobek</p>	<p>Корбовий працівник, який працює лише на верху ями з використанням корби, за допомогою якої корбовий витягав на поверхню сировину, за її допомогою корбові витягали на поверхню отриманий видобуток</p>
<p>tebak robotnik zajmujący się wydobywaniem ropy naftowej w najprostszym sposobie: za pomocą miotły z końskiego ogona, którą zanurzał w ropie pojawiającej się w zagłębieniach lub specjalnie kopanych dotkach, a następnie wykręcał do wiader</p>	<p>Либак працівник який займається видобуванням сирої нафти в найпростіший спосіб: за допомогою мітли з кінського хвосту, яка занурювалася в сиру нафту, (яка з'являлася в поглибленнях або спеціальних виритих отворах) викручували до відер.</p>
<p>tynowka (lina) mocna lina lub drut nawinięty na korbę, na którym korbowy spuszczał jamara (kopacza) na dno studni ropnej</p>	<p>линовка міцна мотузка на корбі, дріт по якому корбовий спускав ямара до ями.</p>

<p><i>maziarz</i> mężczyzna trudniący się wydobywaniem ropy naftowej z płytkich kopanek i naturalnych wycieków, jej skupem od maziarzy, a także jej destylacją i handlem smarami technicznymi (tzw. mazią) i olejami; przykładowo: w łemkowskiej wsi Łosie koło Gorlic, gdzie można dziś zwiedzać Zagrodę Maziarską, w 1900 roku żyło ponad dwustu maziarzy, którzy docierali swoimi wozami do Siedmiogrodu, Ukrainy, Rosji, a także wyprawiali się na Litwę, Łotwę oraz na Węgry</p>	<p><i>мастило</i> чоловік, який займався видобуванням нафти у неглибоких ямах і природних витоків, а також її перегонки, торгівлі технічних мастильних матеріалів (тобто мастила). Наприклад, в Лемківському селі Лось біля Горлиць, де сьогодні можна відвідати мастильну ферму, в 1900 році було більше ніж двісті мастил, які досягали до Трансильванії, України, Росії, а також вирушали до Литви, Латвії та Угорщини.</p>
<p><i>moszka</i> narzędzie do wydobywania ziemnego wosku</p>	<p><i>мошка</i> інструмент для вирубування земного воску.</p>
<p><i>potujka</i> wynagrodzenie robotnika za nowo znalezione źródło ropy naftowej</p>	<p><i>полуйка</i> винагорода ріпникам за нововідкрите нафтове джерело.</p>
<p><i>prasować wosk</i> kształtować, nadawać formę wygodną do transportu woskowi wydobytemu spod ziemi</p>	<p><i>прасувати віск</i> формувати, надавати зручної для транспортування форми.</p>
<p><i>ropniok</i> robotnik najemny na galicyjskich polach naftowych</p>	<p><i>ріпник</i> найманий робітник на галицьких нафтових промислах.</p>
<p><i>ryskal</i> łopata</p>	<p><i>рискаль</i> лопата, заступ.</p>
<p><i>sztolnia</i> boczne odgałęzienie od głównej kopalni wydobywającej wosk ziemny</p>	<p><i>штольня</i> бічне відгалуження основної шахти для копання воску.</p>
<p><i>trójkąt</i> uproszczona forma wieży wiertniczej, którą stawiano nad szybem; trójkąt budowano z trzech drewnianych bali, spiętych na szczycie; z czasem w krajobrazie galicyjskim trójkąty zostały wyparte przez wieże wiertnicze</p>	<p><i>трикутник</i> спрощена форма бурової установки, яка була розміщена на валу. Трикутник будовано з трьох дерев'яних колод, скріплених у верхній частині. Згодом, пейзаж галицьких трикутників був замінений нафтовими вишками.</p>
<p><i>wentylator</i> urządzenie do wtłaczania powietrza dla jamara pracującego na dnie studni ropnej</p>	<p><i>вентилятор</i> пристрій для нагнітання повітря для ямара працюючого в нижній частині нафтової свердловини.</p>

<p><i>wiertnica kanadyjska</i> najpopularniejsze w Galicji urządzenie wiertnicze, które sprowadził i po raz pierwszy wykorzystał kanadyjski inżynier William Henry McGarvey</p>	<p><i>канадська бурова установка</i> найпопулярніша в Галичині бурова установка, яку першим використав канадський інженер Вільям Генрі МакГарві.</p>
<p><i>wosk ziemny (ozokeryt)</i> związek węgla i wodoru towarzyszący ropie naftowej; odkryto go w Borystawiu w XIX wieku przy okazji poszukiwania ropy naftowej; galicyjskie kopalnie wosku ziemnego często przynosiły zyski o wiele większe niż te zajmujące się wydobywaniem ropy naftowej</p>	<p><i>мінеральний віск (озокерит)</i> озокерит, або мінеральний віск, являє собою з'єднання вуглецю і водню, пов'язаного з сирою нафтою. Відкрито його в Бориславі в дев'ятнадцятому столітті з нагоди пошуку нафти. Галицькі природні шахти воску часто приносили більше прибутків, ніж ті, що видобували саму сиру нафту.</p>